

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Enhet 1
Ann Bladh

DOM
2013-06-04
Meddelad i
Jönköping

FÖR KÄNNEDOM

Sida 1 (26)

Mål nr
6275-12--6277-12
Fiskal 1:5

SÖKANDE

WSP Sverige AB, 556057-4880
Globen
121 88 Stockholm

Ombud: Advokat Per Sjödin
Advokatfirman Nordia KB
Box 70389
107 24 Stockholm

MOTPARTER

1. Jönköpings kommun
551 89 Jönköping

2. Habo kommun
Box 212
566 24 Habo

3. Mullsjö kommun
Box 800
565 18 Mullsjö

Ombud 1 – 3: Stadsjurist Thomas Nordqvist
Jönköpings kommun
Stadskontoret
551 89 Jönköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller WSP Sverige AB:s ansökan och förordnar att upphandlingen ”Tekniska konsulttjänster Besiktningsmän” (ref.nr 12/72) avseende konsultkategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att kommunen genomfört en ny utvärdering i enlighet med de krav och kriterier som anges i förfrågningsunderlaget.

KONKURRENSVERKET	
2013 -06- 0 5	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 98124

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Jönköpings kommun genomför för den egna kommunen samt Habo och Mullsjö kommuner en upphandling av ramavtal avseende tekniska konsulttjänster till tekniska nämnden och tekniska kontoret i Jönköpings kommun samt Habo kommun och Mullsjö kommun ("Tekniska konsulttjänster Besiktningmän", ref.nr 12/72). Upphandlingen handläggs enligt reglerna om öppet förfarande enligt LOU. Åtta olika konsultkategorier upphandlas och anbud har kunnat lämnas för en eller flera kategorier. Jönköpings kommun kommer att teckna separata ramavtal för varje konsultkategori och avser att teckna avtal med tre leverantörer per kategori om så många giltiga anbud inkommer. Ramavtalen rangordnas varvid avrop kommer att ske i fallande ordning, dvs. den leverantör som har placerats som nummer ett kommer att erhålla samtliga avrop och först när denna leverantör tackar nej kommer den leverantör som har placerats som nummer två att erhålla avrop osv. Avropsberättigade är Jönköpings kommuns samtliga förvaltningar samt Mullsjö och Habo kommuner.

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

1.1.5. KONSULTOMRÅDEN

Följande konsultområden kommer att upphandlas:

2. VVS-besiktning inkl. Styr & Övervakning
– certifierad entreprenadbesiktning

3. Elbesiktning
– certifierad entreprenadbesiktning

5. Elrevisionsbesiktning
– elrevisionsbesiktning

7. OVK-besiktning
– sakkunnig funktionskontrollant med behörighet K

2.1.1. ANBUDETS INNEHÅLL

Följande bilagor skall bifogas anbudet:

– Om anbudsgivaren ej uppfyller efterfrågad kreditvärdighet enligt CreditSafe,

redovisa vid anbudets inlämnande att företagets ekonomiska ställning motsvarar ställda krav.

- Miljöpolicy.
- CV/meritförteckningar för personer som ska utföra efterfrågat uppdrag.
- Intyg på certifieringar för konsultkategori där sådant erfordras.
- Kopia av gällande konsultförsäkringsbrev.
- Kopia på anbudsgivarens miljöplan.

I upphandlingens administrativa föreskrifter anges bl.a. följande.

AUB.52 VÄRDERINGSGRUNDER VID UTVÄRDERING AV ANBUD

Beställaren kommer att anta de anbud som uppfyller ställda krav och som bedöms vara de ekonomiskt mest fördelaktiga. Anbudena kommer att rangordnas och kontrakt tecknas med de tre (3) fördelaktigaste anbudena.

Utvärdering kommer att ske enligt linjärskaletmodellen på följande huvudkriterier:

- Kompetens A med 50 %
- Referenser B med 25 %
- Ekonomi C med 25 %

STEG 1

A – Kompetens 50 %

Huvudkriteriet A är uppdelat i två undergrupper, A1 och A2 enligt nedan.

A1 Uppdragsorganisationens utbildning 20 %

Bedömning sker av uppdragsorganisationens tekniska utbildning genom den till anbudet fogade CV:n för uppdragsansvarig och handläggare. Vid angivande av fler resurser än efterfrågade kommer ett medelvärde räknas fram. Poäng kommer att tilldelas enligt följande (examina).

- Civilingenjör/Högskoleingenjör – 15 poäng
- Gymnasieingenjör – 12,5 poäng

Besiktningsman skall ha minst examen som gymnasieingenjör.

A2 Uppdragsorganisationens erfarenhet 30 %

Bedömning sker av uppdragsorganisationens erfarenhet av arbete inom konsultkategorin genom den till anbudet fogade CV:n. Vid angivande av flera resurser än efterfrågade kommer ett medelvärde räknas fram.

Poäng kommer att tilldelas enligt följande.

- Mer än tio års erfarenhet – 30 poäng
- Fem till tio års erfarenhet – 10 poäng

- Tre till fyra års erfarenhet – 2,5 poäng
- Minst två års erfarenhet – 0 poäng

STEG 2

B – Referenser 25 %

Bedömning sker av uppdragsorganisationens erfarenhet av liknande besiktningssmannauppgifter genom redovisning av 3 referensuppdrag som genomförts de senaste 5 åren för respektive besiktningsman.

Minst 2 av de 3 referensuppdragen ska vara från olika uppdragsgivare. Samtliga referensuppdrag/projekt skall, för att tillmätas betydelse vid anbudsutvärderingen, vara likvärdiga med detta uppdrag beträffande roll, karaktär, storlek och komplexitet för offentlig eller privat beställare. Med likvärdiga uppdrag avses uppdrag – oavsett storlek – gällande förskolor, skolor, fritidsanläggningar, äldreboenden och förvaltningsbyggnader.

Referenspersonerna kommer att få avge poäng utifrån följande omdömen:

- Utan motstycke/exceptionellt, 5 poäng
- Mycket bra, 4 poäng
- Bra, 3 poäng
- Godtagbar, 2 poäng
- Godtagbar med tvekan, 1 poäng
- Undermålig, 0 poäng

0 poäng utgår även för det fall referenser inte redovisats. Vid angivande av fler resurser än efterfrågade kommer ett medelvärde räknas fram per roll.

I tilldelningsbeslut den 28 november 2012 har, såvitt i målet är fråga, beslutats att teckna ramavtal samt rangordna leverantörerna enligt följande:

Valda leverantörer kategorin Elbesiktning

1. El-Besiktningar M Elgåker AB
2. LH Ingenjörbyrå Aktiebolag

Valda leverantörer kategorin Elrevisionsbesiktning

1. ABS Elteknik
2. Inspecta Sweden AB
3. ÅF-Infrastructure AB

Valda leverantörer kategorin OVK-besiktning

1. Inspecta Sweden AB
2. AB I3AHCO Service
3. Bengt Dahlgren Skövde AB

Valda leverantörer kategorin VVS-besiktning

1. VVS-teknik i Jönköping Aktiebolag
2. Bengt Dahlgren Skövde AB
3. WSP Sverige AB

WSP Sverige AB (WSP) har härefter begärt överprövning av upphandlingen avseende kategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning.

YRKANDEN M.M.

WSP Sverige AB (WSP) yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen avseende kategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att ny utvärdering genomförs, varvid

Avseende kategorin elbesiktning:

- anbudet från WSP ska tas upp till slutlig utvärdering varvid ett korrekt inhämtande av referentomdömen ska ske, samt
- anbudet från LH Ingenjörbyrå Aktiebolag ska förkastas alternativt tilldelas lägre poäng vid utvärderingen,

Avseende kategorin elrevisionsbesiktning:

- det avseende anbudet från WSP ska ske ett korrekt inhämtande av referentomdömen,
- anbudet från ABS Elteknik ska förkastas,
- anbudet från Inspecta Sweden AB ska förkastas alternativt tilldelas lägre poäng vid utvärderingen,
- anbudet från HIFAB AB och Installation & Kraftkonsulterna i Borås ska tilldelas lägre poäng vid utvärderingen, samt
- anbudet från ÅF Infrastructure AB ska, avseende angivna referentomdömen, utvärderas i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget,

Avseende kategorin OVK-besiktning:

- anbudet från Inspecta Sweden AB, I3AHCO Service och Bengt Dahlgren i Skövde AB ska förkastas alternativt tilldelas lägre poäng vid utvärderingen, samt
- anbudet från Inspecta Sweden AB och Bengt Dahlgren i Skövde AB ska, för det fall anbudet inte förkastas, avseende angivna referentomdömen, utvärderas i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget,

Avseende kategorin VVS-besiktning:

- anbudet från Bengt Dahlgren i Skövde AB ska förkastas alternativt, avseende angivna referentomdömen, utvärderas i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget.

Jönköpings kommun, Habo kommun och Mullsjö kommun medger att upphandlingen avseende kategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning ska rättas på visst sätt. Avseende kategorin elbesiktning medger kommunen att anbudet från WSP ska tas upp till slutlig utvärdering. Avseende kategorin elrevisionsbesiktning medger kommunen att anbudet från ABS Elteknik och Inspecta Sweden AB ska förkastas samt att det ska ske ny poängsättning och bedömning av anbudet från ÅF Infrastructure AB och Installation & Kraftkonsulterna i Borås. Avseende kategorin VVS-besiktning medger kommunen att anbudet från Bengt Dahlgren i Skövde AB ska förkastas. I övrigt motsätter sig kommunerna WSP:s yrkanden.

VAD PARTERNA ANFÖR

WSP

Elbesiktning

WSP har lämnat anbud i aktuell kategori men bolagets anbud har inte, av oklar anledning, kommit att utvärderas slutligt. WSP har offererat en besiktningsman som är gymnasieingenjör och som har fem års erfarenhet av arbete inom elbesiktning. Han är också certifierad besiktningsman för entreprenadbesiktningar. WSP har vidare lämnat referenser, som har inhämtats, samt prisuppgift. WSP:s anbud har varit komplett och borde således ha utvärderats. Att anbudet inte har utvärderats står i strid med lika-behandlingsprincipen och transparensprincipen.

Det kan vidare konstateras att WSP borde ha fått högre poäng i samband med utvärderingen av aktuella referentomdömen. I upphandlingens resultatrapport har angetts att WSP fått 0 poäng på två frågor avseende en referens, vilket måste vara felaktigt. Som framgår av de administrativa föreskrifterna innebär 0 poäng att en referens skulle ha avgett omdömet undermålig. Så har dock inte skett i förevarande fall, utan angiven referens har uppgett att de två frågorna helt saknar relevans (inte är applicerbara) för besiktningsuppdrag, varför någon poäng inte har satts ut. Det kan dock noteras att kommunen, avseende annan anbudsgivare, erhållit liknande svar från en referens och att kommunen då begärde att referensen ändå skulle besvara frågan, dvs. sätt ut poäng. Avseende WSP:s anbud har dock inte några sådana ytterligare åtgärder vidtagits, varför WSP således har fått 0 poäng på de två frågorna. Kommunens agerande i det här fallet har stått i strid med likabehandlingsprincipen eftersom kommunen tillsett att annan anbudsgivares referens inkom med poängsvar utan att tillse att detsamma skedde avseende WSP:s anbud.

WSP gör vidare gällande att anbudet från LH Ingenjörbyrå Aktiebolag (LH) inte är komplett och därmed inte uppfyller samtliga krav i förfrågningsunderlaget. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivarna till sitt anbud bifoga bl.a. miljöpolicy och intyg på certifiering. Samtliga handlingar ska ges in tillsammans med anbudet. Någon komplettering i efterhand av nämnda bilagor får inte göras. Det ifrågasätts om intyg på certifiering verkligen fanns med LH:s anbud vid ingivandet av detsamma. WSP har nämligen inte fått del av detta intyg förrän efter bolagets ansökan om överprövning. Övriga handlingar som bifogats anbudet fick bolaget del av en tid före ansökan gavs in till domstolen. Vad avser LH:s miljöpolicy kan inte en kort beskrivning av bolagets miljöarbete i löptext i anbudshandlingen anses tillräckligt för att skall-kravet avseende miljöpolicy ska anses vara uppfyllt. Någon redogörelse av att det skulle finnas en utarbetad miljöpolicy eller innehållet i denna finns inte i anbudshandlingen. Kommunen har agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen genom att inte förkasta det aktuella anbudet trots att ställda skall-krav inte har varit uppfyllda.

Anbudet från LH saknar vidare tillräckliga referensuppdrag. I förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivaren ska uppge tre referenser samt att minst två av tre referensuppdrag ska vara från olika uppdragsgivare. Av LH:s anbud framgår att samtliga angivna referensuppdrag har utförts för Hultsfreds kommun (dvs. en och samma uppdragsgivare) och samtliga referenter återfinns inom Hultsfreds kommun. Angivna referenter är Östra Smålands Kommunalteknikerförbund (två referenter) och Hultsfreds Kommunala Industri AB (en referent). Hultsfreds Kommunala Industri AB ägs till hundra procent av Hultsfreds kommun. Vad gäller Östra Smålands Kommunalteknikerförbund är detta ett kommunalförbund vari Hultsfreds kommun utgör en av parterna. Detsamma innebär att samtliga referensuppdrag har en och samma bakomliggande beställare, dvs. kravet att minst två av tre referensuppdrag ska vara från olika uppdragsgivare är inte uppfyllt. Trots detta har

samtliga referenser tagits upp, vilket inte borde ha skett. I stället borde kommunen ha förkastat aktuellt anbud alternativt ha bortsett från en av de angivna referenserna och poängsatt densamma till 0 poäng. Kommunen har handlat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen genom att inte ha utvärderat aktuellt anbud i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget.

Kommunen har vidare inte heller utvärderat anbudet från LH på ett korrekt sätt när det gäller kriteriet erfarenhet. Bolaget har som besiktningsman offererat konsulten Peter Hagström och angett att denne har elva års erfarenhet av arbete som avser elbesiktning och kommunen har vid utvärderingen i detta avseende tilldelat anbudet högsta poäng. Emellertid framgår inte av det av bolaget ingivna CV:t gällande Peter Hagström att denne har elva års erfarenhet av nu aktuellt arbete. Istället framgår att han har mellan fem – tio års erfarenhet. Anbudet skulle därmed rätteligen ha tilldelats 10 poäng, inte mer. Kommunen har inte utvärderat anbudet från LH på ett korrekt sätt och inte i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget. Agerandet står i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

Elrevisionsbesiktning

WSP har lämnat anbud i den här kategorin men kommunen har bedömt att andra anbud har varit ”bättre”. Kommunen har dock gjort felaktiga bedömningar avseende flera av de aktuella anbuden, däribland WSP:s anbud.

Vad gäller WSP:s anbud har kommunen inte tilldelat bolaget några poäng alls på två frågor avseende en referens. Kommunen har i stället för att sätta ut poäng angett ett frågetecken. Detta har medfört att WSP har erhållit motsvarande 0 poäng. Enligt förfrågningsunderlaget innebär 0 poäng att en referens skulle ha gett omdömet undermålig. Så har dock inte skett i förevarande fall, utan angiven referens har, som det får förstås, anförts att de två frågorna inte är applicerbara för besiktningsuppdrag. I likhet med vad som

har anförts ovan borde kommunen ha tillsett att referensen ändå besvarade frågan eftersom kommunen tillsett att så skett ifråga om annan anbudsgivares referens. Agerandet står i detta avseende i strid med likbehandlingsprincipen.

Kommunen har vidare bedömt det vinnande anbudet från ABS Elteknik (ABS) på ett felaktigt sätt. I förfrågningsunderlaget anges bl.a. att vissa bilagor ska fogas till anbudet, däribland kopia på anbudsgivarens arbetsmiljöplan. Någon sådan kopia har inte funnits med i ABS anbud och det har därmed inte varit komplett. Anbudet borde därför inte ha tagits med till utvärdering utan skulle ha förkastats. Genom att så inte har skett och då kommunen istället har tagit med anbudet till utvärderingen och därutöver tilldelat anbudsgivaren ramavtal, har kommunen agerat i strid med likbehandlingsprincipen.

Även anbudet från Inspecta Sweden AB (Inspecta) har hanterats på ett felaktigt sätt. Detta när det gäller bedömningen av offererade besiktningsmännen Bosse Johanssons och Stefan Anderssons erfarenhet. Såsom det anges i förfrågningsunderlaget ska en bedömning av den offererade konsultens erfarenhet ske utifrån erfarenhet av arbete *inom konsultkategorin*, dvs. elrevisionsbesiktning. Vad som härmed avses har tydliggjorts i det kompletterande förfrågningsunderlaget, i vilket det särskilt uttrycks att endast aktuella besiktningsuppdrag kan tillgodoräknas. För att kunna utföra elrevisionsbesiktningar krävs det att besiktningsmannen är certifierad av Brandskyddsföreningen – Elektriska nämnden. Revisionsbesiktningar får inte utföras av annan än en certifierad person. Detta innebär således vid bedömningen av besiktningsmännens erfarenhet att den första utgångspunkten måste vara när besiktningsmannen blev certifierad. Vidare ska beaktas att det i aktuell upphandling är ett krav att offererad konsult ska besitta minst två års erfarenhet av arbete med elrevisionsbesiktning för att anbudet överhuvudtaget ska kunna komma ifråga för utvärdering. Utgångs-

punkten vid denna bedömning är vad som anges i de CV:n som anbudsgivarna har bifogat sina anbud. Inspecta har i sitt anbud uppgett att konsulterna Bosse Johansson och Stefan Andersson skulle besitta mer än tio års erfarenhet av elrevisionsbesiktningar. Detta är dock inte korrekt. Det framgår nämligen av Bosse Johanssons CV att denne erhöll sin certifiering år 2010. Vid tidpunkten för anbudets ingivande besatt Bosse Johansson således inte ens två års erfarenhet av elrevisionsbesiktningar och därmed är inte skall-kravet om minst två års erfarenhet av sådana besiktningar uppfyllt. Inspectas anbud skulle mot denna bakgrund ha förkastats alternativt tilldelats väsentligen lägre poäng vid utvärderingen av kriteriet erfarenhet. Samma sak gäller utvärderingen av Stefan Anderssons erfarenhet. Denne erhöll sin certifiering i maj 2009 och har därför inte mer än tre – fyra års erfarenhet, vilket skulle ha resulterat i betydligt lägre poäng i samband med utvärderingen. Genom att kommunen inte har utvärderat Inspectas anbud på ett korrekt sätt och i enlighet med förfrågningsunderlaget har agerandet stått i strid med såväl likabehandlingsprincipen som transparensprincipen.

Kommunen har vidare hanterat såväl Inspectas anbud som ÅF Infrastructure AB:s (ÅF) anbud på ett felaktigt sätt när det gäller angivna referensuppdrag/referenter. I förfrågningsunderlaget anges bl.a. att anbudsgivaren ska ange tre referensuppdrag för respektive angiven besiktningsman. Inspecta och ÅF har i sina anbud offererat två besiktningsmän vardera, men kommunen har härvid endast bedömt tre referensuppdrag för varje anbud. Detta innebär att någon bedömning av övriga respektive tre referensuppdrag inte har skett, dvs. i egentlig mening för vardera en av besiktningsmännen. Trots detta har kommunen vid utvärderingen av referenserna angett de poäng som framgår av de tre avlämnade referenserna, dvs. som om Inspecta och ÅF endast skulle ha offererat vardera en besiktningsman och inte två. I enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget skulle kommunen emellertid ha räknat fram ett medelvärde för vardera anbud. Genom att så inte har skett har kommunen agerat i strid med likabe-

handlingsprincipen. Eftersom kommunen vid utvärderingen således har frångått vad som anges i förfrågningsunderlaget har kommunen även handlat i strid med transparensprincipen.

Vidare ska beaktas att en av Inspectas referenser som de facto har kontaktats och som har angett utlåtande inte har återgetts på ett korrekt sätt i utvärderingen. Angiven referens från Specialfastigheter har nämligen inte lämnat de poängomdömen som framgår av den sammanställning som kommunen har upprättat. Det kan härvid konstateras att poängomdöme även saknas för en av frågorna. Inspecta skulle således endast ha erhållit en total poäng om 91 poäng vad gäller referenser, inte 101 poäng som kommunen har angett. Detsamma innebär att den totala utvärderingssumman blir lägre än den som kommunen har redovisat. Även i nu aktuellt avseende har kommunen agerat i strid med likabehandlingsprincipen.

Vad gäller anbudet från HIFAB AB (HIFAB) har kommunen inte bedömt utvärderingskriteriet erfarenhet i enlighet med förfrågningsunderlaget, av vilket det bl.a. framgår att bedömningen ska utgå ifrån arbete med elrevisionsbesiktningar. Arbete med elrevisionsbesiktningar får endast utföras av certifierade personer. HIFAB har i sitt anbud offererat besiktningsmannen Jörgen Fransson och därvid angett att denne besitter mer än tio års erfarenhet av elrevisionsbesiktningar. Detta är dock inte korrekt. Jörgen Fransson erhöll sin auktorisation först i september 2004, vilket innebär att han inte har mer än tio års erfarenhet inom detta område. Han har snarare fem – tio års erfarenhet och anbudet, som av kommunen har tilldelats maximalt antal poäng i detta avseende, skulle således ha tilldelats lägre poäng. Detta innebär i sin tur att HIFAB:s anbud skulle ha erhållit en lägre totalpoäng än WSP, innebärande att WSP skulle få teckna ramavtal. Genom att kommunen inte har utvärderat HIFAB:s anbud på ett korrekt sätt och i enlighet med vad som stadgas i förfrågningsunderlaget, har kommunen brutit mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

Kommunen har gjort samma bristfälliga bedömning när det gäller anbudet från Installation & Kraftkonsulterna i Borås AB (IKKAB). Bolaget har i detta avseende offererat besiktningsmannen Patrik Andersson och angett att denne har elva års erfarenhet av elrevisionsbesiktningar. Emellertid fick Patrik Andersson inte sin auktorisation förrän i juli 2007 och han kan därmed inte ha mer än tio års erfarenhet inom området, snarare fem – tio års erfarenhet. Kommunen har således även tilldelat anbudet från IKKAB alldeles för höga poäng vad gäller offererad besiktningsmans erfarenhet.

OVK-besiktning

WSP har lämnat anbud i den här kategorin men kommunen har bedömt att andra anbudsgivarens anbud har varit "bättre". Kommunen har dock gjort felaktiga bedömningar avseende flera av de aktuella anbuden.

I förfrågningsunderlaget anges att bedömning av uppdragsorganisationens erfarenhet av arbete inom konsultkategorin ska ske genom den till anbudet fogade CV:n samt att poängsättning sker mot bakgrund av antal års erfarenhet. Vad erfarenheten därvid ska bestå i finns angivet i handlingen "Frågor och svar", av vilken det framgår att endast erfarenhet av besiktningsmannaupdrag, i förevarande fall OVK-besiktningar, kan beaktas såsom relevant erfarenhet. För att en person ska kunna ha erfarenhet av OVK-besiktningar krävs därvid att denne har innehaft certifiering för detsamma. För att erhålla certifiering krävs att personen innehar viss utbildning eller därmed jämställd erfarenhet och därutöver att personen ifråga besitter erfarenhet av visst slag. Av föreskrifter från Boverket framgår bl.a. att man ska ha arbetat med uppgifter inom fackområdet i fem år. Oaktat huruvida annan besiktningserfarenhet föreligger eller ej, medför inte detta att en konsult har erfarenhet av egen utförd OVK-besiktning. Detta kräver, som redan angetts, certifiering. Utgångspunkten för bedömningen av erfarenhet är därmed vad anbudsgivaren har angett i bifogade CV:n och utifrån dessa

ska det således kunna utläsas hur många års erfarenhet som certifierad besiktningsman som offererade konsulter besitter.

Inspecta har i sitt anbud angett besiktningsmännen Magnus Cohn och Patrik L Johansson samt angett att båda har mer än tio års erfarenhet av OVK-besiktning, dvs. högsta poäng har utdelats. Att dessa båda har mer än tio års erfarenhet framgår emellertid inte alls av de CV som Inspecta har bifogat till sitt anbud. Det framgår överhuvudtaget inte när de angivna personerna skulle ha börjat arbeta som besiktningsmän vad gäller OVK-besiktningar. Härutöver kan tilläggas att Magnus Cohn endast har varit certifierad sedan 2003, vilket innebär att han inte besitter mer än tio års erfarenhet av att arbeta som besiktningsman för OVK-besiktningar. Vad gäller Patrik L Johansson har han endast varit certifierad sedan 2009, vilket innebär att han inte besitter mer än tio års erfarenhet av att arbeta som besiktningsman för OVK-besiktningar.

Samma sak görs gällande avseende de besiktningsmän som anbudsgivaren BDSAB har offererat. Bolaget har offererat besiktningsmännen Mikael Sundell och Håkan Jagefeldt samt angett att båda har mer än tio års erfarenhet av OVK-besiktning. Håkan Jagefeldt har dock endast varit certifierad sedan 2009, vilket innebär att han inte besitter mer än tio års erfarenhet av att arbeta som besiktningsman för OVK-besiktningar. Detsamma gäller Mikael Sundell då denne endast har varit certifierad sedan 2009.

Således innebär detta att anbuden från Inspecta och BDSAB skulle ha erhållit väsentligen mycket lägre poäng avseende utvärderingskriteriet kompetens och erfarenhet. Genom att så inte har skett har kommunen agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Detta då kommunen vid utvärderingen har frångått vad som gäller enligt förfrågningsunderlaget.

Anbudet från Inspecta har även varit ofullständigt. Som angetts ska anbudsgivaren foga vissa bilagor till anbudet för att det ska anses komplett och tas upp till utvärdering. Anbudsgivaren ska bl.a. bifoga kopia av gällande konsultförsäkringsbrev. Det försäkringsbrev som Inspecta har bifogat sitt anbud uppfyller inte kraven enligt förfrågningsunderlaget. Detta bl.a. dels då det inte utvisar en *gällande* försäkring och dels då det endast utvisar att en egendomsförsäkring föreligger (property). Mot denna bakgrund borde Inspectas anbud ha förkastats och inte tagits upp till utvärdering. Kommunens agerande i den här delen strider mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

När det gäller anbudet från BDSAB har vidare inte heller utvärderingen av referenser skett på ett korrekt sätt. Såsom angetts ovan ska anbudsgivaren redovisa tre referensuppdrag för respektive angiven besiktningsman. BDSAB har offererat två besiktningsmän men kommunen har endast bedömt tre referensuppdrag. Detta innebär således att någon bedömning av övriga tre referensuppdrag inte har skett. De referensuppdrag som har beaktats har vidare avsett båda angivna besiktningsmännen, dvs. referensuppdragen har sammanblandats. Det ska vidare beaktas att av de referensuppdrag som har angetts för aktuella besiktningsmän har endast fyra avsett OVK-besiktning. Vidare har endast totalt fem referensuppdrag lämnats (två avseende Mikael Sundell och tre avseende Håkan Jagefeldt, varav ett referensuppdrag inte avser OVK-besiktning). Trots detta har kommunen vid utvärderingen av referenserna angett de poäng som framgår av de tre avlämnade referenserna, dvs. såsom att BDSAB endast skulle ha offererat en besiktningsman och inte två. Det är särskilt anmärkningsvärt att kommunen härvid har blandat referensuppdragen så att två av uppdragen avser Mikael Sundell och ett av uppdragen avser Håkan Jagefeldt. I enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget skulle dock kommunen ha räknat fram ett medelvärde. Eftersom vidare en referens saknas helt, skulle kommunen ha poängsatt den uteblivna referensen till 0 poäng. Detsamma gäller

det referensuppdrag som inte avser OVK-besiktning. Det anförda skulle naturligtvis ha påverkat anbudsutvärderingen i nu aktuellt avseende. Genom att så inte har skett har kommunen agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Detta då kommunen vid utvärderingen har frångått vad som gäller enligt förfrågningsunderlaget. Något inhämtande av referensuppdrag/referenser i efterhand är inte möjligt. Det är i detta avseende inte fråga om tillåten rättelse, förtydligande eller komplettering.

I förfrågningsunderlaget anges vidare bl.a. att offererad besiktningsman måste ha examen som minst gymnasieingenjör. Den besiktningsman som anbudsgivaren AB I3AHCO (I3) har offererat innehar emellertid inte någon examen som gymnasieingenjör. Då det angivna kravet på utbildning är ett skall-krav, skulle därmed I3:s anbud ha förkastats och aldrig ha utvärderats. Det saknar relevans huruvida Rolf Brännström har minst tio års arbetslivserfarenhet och som då skulle motsvara gymnasieingenjörskompetens. Av handlingarna framgår inte heller att Rolf Brännström har varit yrkesverksam i mer än tio år inom området OVK-besiktningar. Kommunen har vid utvärderingen således frångått vad som gäller enligt förfrågningsunderlaget när I3:s anbud inte har förkastats. Kommunen har därmed agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

Kommunen har även gjort felaktiga bedömningar av anbudet från I3 när det gäller ingivna handlingar samt bedömning av besiktningsmännens erfarenhet. Enligt förfrågningsunderlaget ska CV/meritförteckningar för personer som ska utföra efterfrågat uppdrag inges tillsammans med anbudet. I I3:s anbud saknas CV/meritförteckning för Rolf Brännström. En CV/meritförteckning är en sammanställning av utbildning, anställningar m.m. Förvisso har tjänstgöringsintyg och anställningsintyg ingetts avseende Rolf Brännströms anställning hos Stratos Ventilation Försäljning AB under åren 1975 – 1989 jämte tre kursintyg. Dessa handlingar kan dock

inte jämföras med ett CV eller meritförteckning. Det framgår exempelvis inte var eller med vad Rolf Brännström arbetade i tiden efter 1989 eller vilken utbildning han har genomgått. I3 har således inte bifogat samtliga handlingar som varit tvungna att bifogas och bolagets anbud borde därför ha förkastats. Angående Rolf Brännströms erfarenhet ska även framföras att det i I3:s anbud har angetts att denne har varit certifierad att utföra OVK-besiktningar sedan 1994 och kommunen har härvid tilldelat anbudet poäng utifrån att så skulle vara fallet, dvs. erfarenhet överstigande tio år. Av det intyg som bifogats anbudet jämte kontakt med aktuellt certifieringsorgan har dock framgått att Rolf Brännström erhöll nu aktuell certifiering i juni 2010. Detta betyder således att han inte besitter sådan erfarenhet som anbudet har tilldelats poäng för. Rolf Brännström har i stället två års erfarenhet, vilket i sin tur innebär att anbudet skulle ha fått 0 poäng. I3:s anbud totala poängsumma skulle därmed ha blivit betydligt lägre. Genom att kommunen inte har utvärderat I3:s anbud på ett korrekt sätt och i enlighet med vad som stadgas i förfrågningsunderlaget har kommunens agerande stått i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

VVS-besiktning

WSP har lämnat anbud i den här kategorin men kommunen har bedömt att andra anbudsgivarens anbud har varit "bättre". Kommunen har dock gjort felaktiga bedömningar avseende flera av de aktuella anbuden.

Av förfrågningsunderlaget framgår avseende aktuell konsultkategori att en certifierad entreprenadbesiktningsman ska upphandlas samt att det till anbudet ska bifogas intyg på certifieringar där sådant erfordras. BDSAB har i aktuell kategori offererat Mikael Sundell och Hans G Andersson. Ingen av dessa är dock certifierade entreprenadbesiktningsmän och några intyg utvisande detta har inte heller bifogats anbudet. Avseende Mikael Sundell har bifogats ett intyg som visar att denne är certifierad kontrollansvarig enligt plan- och bygglagen. Detta är inte detsamma som att vara certifierad entre-

prenadbesiktningsman. Avseende Hans G Andersson synes inte något in-tyg överhuvudtaget ha bifogats. Anbudet från BDSAB uppfyller således inte de krav som har ställts upp i förfrågningsunderlaget och anbudet borde således ha förkastats. Genom att så inte har skett har kommunen agerat i strid med likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Detta då kommunen vid utvärderingen har frångått vad som gäller enligt förfrågningsunderlaget.

Skada

Kommunen har inte agerat korrekt avseende angivna anbudsgivares anbud. Detta genom att inte förkasta anbud som inte har uppfyllt ställda krav i upphandlingen och genom att ha gjort felaktiga bedömningar i samband med utvärderingen. Detta har medfört skada eller risk för WSP eftersom detsamma har påverkat WSP:s plats i rangordningen av de leverantörer som kan få möjlighet att erhålla avrop. En korrekt bedömning av de anbud som har förekommit i upphandlingen skulle ha medfört att WSP avseende aktuella konsultkategorier hade blivit rangordnad alternativt placerat sig högre upp i rangordningen och därigenom fått möjlighet att erhålla avrop i större utsträckning.

Jönköpings kommun, Habo kommun och Mullsjö kommun

Elbesiktning

WSP:s anbud ska tas med till slutlig anbudsutvärdering. Emellertid bestrids att någon ny inhämtning av referensomdömen ska ske. WSP har haft full frihet att välja sina referenser och har därtill även på förhand vetat vilka frågor som skulle komma att ställas till referenspersonerna. Om WSP inte på förhand kontrollerar med de personer man överväger att hänvisa till i sitt anbud att dessa faktiskt kan uttala sig om de konsulter som WSP avser att offerera ska detta inte läggas den upphandlande myndigheten till last.

Myndigheten måste kunna utgå från att anbudsgivare uppger referenspersoner som både kan och vill uttala sig och besvara angivna frågor. Om WSP åberopar referenser som inte kan eller vill besvara samtliga frågor får WSP som anbudsgivare ta konsekvenserna av detta. Den upphandlande myndigheten har därtill inga som helst maktmedel att ta till för att tvinga en referensperson att yttra sig eller besvara samtliga frågor som angetts. För det fall förvaltningsrätten skulle bifalla WSP:s begäran i denna del torde detta inte leda till annat svar från de angivna referenspersonerna än vad som redan har lämnats och därmed inte heller förändra någonting vare sig i sak eller i poängbedömning. Vidare har samtliga anbudsgivare behandlats lika i detta avseende och utvärderingen har i övrigt utförts på ett korrekt sätt.

Anbudet från LH ska inte förkastas. Det är korrekt att LH, utöver en kort beskrivning av sitt miljöarbete, inte har bifogat någon miljöpolicy till sitt anbud. Kommunen anser dock att denna beskrivning är tillräcklig. Skallkravet är därmed uppfyllt. Det kan tilläggas att i denna sorts konsultverksamhet är miljöpåverkan minimal varför kraven på uppfyllande av dessa skall-krav på miljöpolicy kan ställas relativt låg. Konsulten är dessutom skyldig att följa de miljökrav som ställs på dem av uppdragsgivaren. Vad avser antalet lämnade referensuppdrag är det korrekt att Hultsfreds kommun är ägare till Hultsfreds kommunala Industri AB samt att kommunen tillika är medlem i Östra Smålands Kommunalteknikerförbund. Dock ska i detta sammanhang understrykas att det är fråga om i förhållande till varandra självständiga juridiska personer och att det i förfrågningsunderlaget inte har uppställts något krav att en referent inte får äga eller på annat sätt ha inflytande över annan referent. När det gäller poängsättningen av offererade konsulten Per Hagströms erfarenhet ska denna ske utifrån att han är certifierad och därvid har 5 – 10 års erfarenhet. I sammanhanget ska påpekas att även erfarenheten hos den av WSP offererade konsulten i den här kategorin kan ifrågasättas.

Elrevisionsbesiktning

Kommunen bestrider att någon ny inhämtning av referensomdömen ska ske på samma grunder som anförts ovan. Anbudet från ABS ska förkastas då detta bolag inte har visat att det är kreditvärdigt. Även anbudet från Inspecta, såvitt avser elrevisionsbesiktning, ska förkastas. Detta ska ske med anledning av att den offererade konsulten Bosse Johansson har mindre än två års erfarenhet som besiktningsman inom denna konsultkategori.

Ny poängsättning och bedömning ska ske av anbudet från ÅF. I sammanhanget ska understrykas att ÅF i denna del inte har underlåtit att uppfylla något skall-krav. Kommunen skulle ta in referensutlåtanden från angivna referenser men av misstag kom endast en av de angivna referenspersonerna att tillfrågas men inte den andre. Detta har nu gjorts.

Poängsättningen avseende det antal års erfarenhet som den av HIFAB offererade konsulten Jörgen Fransson har ska inte göras om. Jörgen Fransson fick sin auktorisation 2002 och detta innebär att HIFAB ska poängsättas för mer än tio års erfarenhet. Det nu sagda framgår av Jörgen Franssons CV.

Ny poängsättning och bedömning ska ske avseende den från IKKAB offererade konsulten Patrik Anderssons erfarenhet. Bolagets anbud ska i stället poängsättas för fem – tio års erfarenhet i stället för mer än tio års erfarenhet.

OVK-besiktning

Anbudet från BDSAB, Inspecta och I3 ska inte förkastas. I detta sammanhang ska anmärkas att det krav på certifiering som omnämns i lagstiftningen infördes 2011. Innan detta krav på certifiering infördes fanns möjlighet för en konsult att skaffa sig en rätt att utföra besiktningar inom varje

kommun. I förfrågningsunderlaget anges följande: ”Bedömning erfarenhet OVK-besiktning – sakkunnig funktionskontrollant med behörighet K”. Rubriken ska uppfattas på så sätt att offererad konsult ska ha behörighet K. Vidare bedöms och poängsätts erfarenheten beroende på hur lång erfarenhet offererad konsult har. Dessa två krav ska *inte* uppfattas som att det finns en koppling mellan erfarenhet i år och erfarenhet med behörighet K. Det ska särskilt poängteras att innan man överhuvudtaget kan ansöka om certifiering måste man ha arbetat med OVK-besiktningar i fem år. Det är alltså inte möjligt att utan någon som helst erfarenhet ansöka om certifiering. Följaktligen finns det alltid en skillnad i år mellan antalet år en person har arbetat med OVK-besiktningar och antalet år som personen ifråga har – om denne har ansökt om certifiering – innehaft behörighet K. Kommunens krav innebär att offererad konsult ska ha behörighet K. Bedömningen av antalet års erfarenhet ska däremot inte göras utifrån detta, utan utifrån hur många år som personen ifråga har arbetat med OVK-besiktningar, såväl med som utan innehav av certifiering. Det bestrids därför att poängsättning och bedömning har gjorts felaktigt avseende Inspectas anbud såvitt avser offererade konsulterna Magnus Cohns och Patrik L Johanssons erfarenhet. Det ska även tilläggas att samma brister avseende erfarenhet finns i WSP:s anbud. I den mån Inspectas anbud ska bedömas på sätt som WSP påstår kommer, i linje med likabehandlingsprincipen, detsamma gälla för WSP:s eget anbud. Beträffande angivna referenser har kommunen av förbiseende inte tagit in svar från samtliga av Inspectas angivna referenspersoner. Detta har nu skett och ska inte läggas Inspecta till last i något avseende. Vad vidare gäller invändningen att Inspectas anbud inte har varit komplett avseende konsultförsäkringsbrev har bolaget bifogat ett sådant brev daterat 2011. Bolaget har sedan kompletterat anbudet med ett försäkringsbrev daterat 2012. För det fall detta skulle innebära att Inspectas anbud ska diskvalificeras bör påpekas att i sådant fall torde samma gälla för WSP:s eget anbud eftersom bolaget inte har bifogat någon arbetsmiljöplan.

Poängsättningen och bedömningen av I3:s anbud har inte gjorts felaktigt. Anbudet från I3 har uppfyllt kravet vad avser CV/meritförteckning. Inledningsvis kan konstateras att det i denna del inte finns någon formell reglering av vad som är ett CV eller en meritförteckning. En meritförteckning kan beskrivas som en uppräkningslista av tidigare anställningar. Ett CV är något vidare och kan innehålla även annat, t.ex. föreningsengagemang etc. I3 har bifogat underlag som beskriver offererad konsults tidigare erfarenhet. Även om det inte finns något dokument rubricerat "CV" eller "Meritförteckning" anser kommunen att skall-kravet är uppfyllt eftersom kommunen genom ingivna underlag har kunnat bilda sig en uppfattning om offererade konsulten Rolf Brännströms bakgrund och arbetslivserfarenhet. Kommunen har dessutom sedan tidigare erfarenhet av Rolf Brännström. Kommunen har rätt att väga in detta i sin bedömning, vilket framgår av förfrågningsunderlaget.

Det stämmer att den offererade konsulten Rolf Brännström inte har någon gymnasieexamen. Däremot framgår av Boverkets föreskrifter att arbetslivserfarenhet i angiven omfattning ska anses motsvara en gymnasieinjursexamen. Eftersom Brännström, med stöd av nämnda föreskrifter, har angiven erfarenhet uppfyller således I3 det krav som ställs i förfrågningsunderlaget.

Vidare bestrids att poängsättning och bedömning av anbudet från BDSAB inte har gjorts i enlighet med förfrågningsunderlaget vad avser offererade konsulter erfarenhet och referenser. Offererade konsulten Mikael Sundell har ackreditering med behörighet K sedan 1993 och offererade konsulten Håkan Jagefelt har certifiering sedan 2009. Håkan Jagefelt har arbetat med OVK-besiktning sedan 1990. Poängsättning ska ske i enlighet med dessa sakförhållanden.

VVS-besiktning

Kommunen medger att anbudet från BDSAB ska förkastas vad gäller konsultkategorin VVS-besiktning. Anbudet ska förkastas med anledning av att BDSAB inte har gett in något intyg avseende offererade konsulten Hans G Anderssons certifieringar.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 4 § LOU får efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada allmän förvaltningsdomstol överpröva 1. en upphandling, och 2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll – utifrån de omständigheter som sökanden har anfört – av att den upphandlande myndigheten har följt

de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt att den upphandlande myndigheten har följt övriga bestämmelser i LOU.

WSP har i ansökan gjort gällande att kommunens utvärdering avseende kategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning inte har skett i enlighet med förfrågningsunderlaget och att detta strider mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

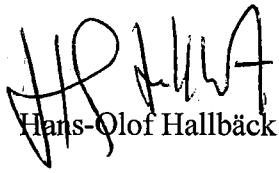
Kommunen har i yttrande den 21 december 2012 uppgett att kommunen samma dag beslutat att "återkalla tilldelningsbeslutet" avseende aktuella kategorier och angett att nytt tilldelningsbeslut med ny avtalsspärr kommer att meddelas först efter att förvaltningsrätten har meddelat dom i förevarande mål. Samtidigt har kommunen bestridit WSP:s ansökan i övriga delar. Efter att WSP påpekat att kommunens uttalande omfattar samtliga kategorier som ansökan om överprövning omfattar, har kommunen inkommit med yttrande vari kommunen angett att kommunen medger ett antal felaktigheter i utvärderingen som WSP anfört. Kommunen har därvid medgett att utvärderingen har skett felaktigt och att ny poängsättning och bedömning ska göras avseende vissa anbud. Kommunen har även under processen i förvaltningsrätten "rättat" vissa av dessa felaktigheter och inkommit med utvärderingsrapporter utvisande hur rangordningen skulle bli under vissa förutsättningar. Kommunen har även medgett att vissa anbud ska förkastas. Grunden för att kommunen anser att ett visst anbud ska förkastas överensstämmer inte i alla delar med vad WSP angett som grund för ingripande enligt LOU mot upphandlingen. Kommunen har senare uppgett att upphandlingen inte avbrutits samt att något nytt tilldelningsbeslut inte meddelats.

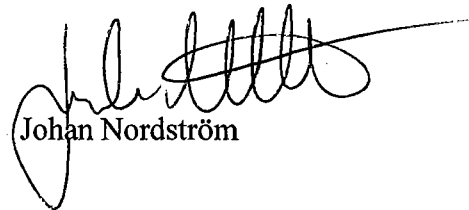
Förvaltningsrätten finner att det står klart att det föreligger omfattande brister i den utvärdering som kommunen gjort avseende de aktuella konsultkategorierna. Detta har kommunen, som anförts ovan, även vitsordat. Det

föreligger brister avseende kommunens hantering av referenser samt bedömning av kompetens och erfarenhet för olika offererade konsulter. Kommunen har utvärderat anbud som, vilket parterna numera är överens om, inte bort ha gått vidare i utvärderingen. Vidare har kommunen inte låtit anbud gå vidare som, vilket parterna dessutom är ense om, skulle ha gått vidare i anbudsprövningen. Det har inte framkommit någon anledning att frångå parternas samstämmiga mening i dessa avseenden. Kommunen har således i utvärderingen frångått de kriterier som uppställts i förfrågningsunderlaget när det gäller bedömning och poängsättning samt de krav som uppställts för att anbud ska gå vidare i utvärderingen. Eftersom kommunen inte har genomfört utvärderingen i enlighet med förfrågningsunderlaget har kommunen brutit mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Kommunens agerande har medfört att WSP riskerat att lida skada. Det föreligger därmed grund för att förordna om ingripande enligt LOU.

Eftersom det inte är fråga om någon felaktighet i upphandlingens konkurrensuppsökande skede är det tillräckligt att besluta om rättelse. Med hänsyn till att förvaltningsrätten ska förordna om det minst ingripande alternativet samt då rättelse, i en sådan situation som är aktuell i dessa mål, ska utformas så att påverkan på andra leverantörer i upphandlingen begränsas (jfr Kammarrättens i Jönköping dom den 5 november 2012 i mål nr 2466-12) finner förvaltningsrätten att det är en tillräcklig och lämplig åtgärd i det här fallet att besluta att upphandlingen såvitt avser konsultkategorierna elbesiktning, elrevisionsbesiktning, OVK-besiktning och VVS-besiktning får avslutas först sedan rättelse har skett genom att kommunen genomför en helt ny utvärdering i enlighet med de krav och kriterier som anges i förfrågningsunderlaget. WSP:s ansökan ska därför bifallas i enlighet härmed.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Hans-Olof Hallbäck

Johan Nordström

Förvaltningsrätten har enligt 17 § 2 st. lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar avgjort målet med två lagfarna domare.